

## Es parla de moltes coses

**S**i el complement directe d'una oració passiva pronominal —és a dir, d'una oració impersonal construïda amb el pronom *es*— revesteix la forma del plural, és normal de fer-hi concordança el verb. Aquest punt no deixa d'originar contínues vacil·lacions —cal dir *Es treuen les pomes del forn* o bé *Es treu les pomes del forn?*— i fins i tot ha estat motiu de diverses discussions. Però no creiem que es pugui posar en dubte la quasi obligada concordança del verb en aquests casos. Pompeu Fabra, en el brevíssim paràgraf de la seva Gramàtica de 1956 (pàg. 90), en què dóna compte de l'existència d'aquestes oracions, indica l'exemple *Es venen objectes d'art*, i en indicar que aquestes oracions es poden reemplaçar per frases construïdes amb el pronom *hom* com a subjecte, es creu obligat a precisar que aleshores el verb ha d'anar en singular: *Hom ven objectes d'art*. Així mateix, els exemples del Diccionari General —de l'article *es*— observen també aquesta concordança: *Es van sentir uns sorolls estranys*, al costat de *Es va sentir un soroll*. Però les normes de concordança del verb són una mica flexibles, fins i tot en els casos normals de concordança amb el subjecte, i no deixen de tenir en compte diverses circumstàncies. No rebutjaríem, així, una oració com *S'hi posa tres unces de mantega*, amb el verb en singular, perquè el grup nominal que fa de complement, *tres unces de mantega*, ens pot aparèixer, des del punt de vista lògic, com si fos del singular, és a dir, una determinada quantitat de mantega.

Hi ha, però, qui havent-se convençut de la correcció de la concordança que comentem, oblida que *hom* la proclama, tal com hem dit, per als casos en què el grup nominal que revesteix la forma del plural i que la determina és, precisament, el complement directe o acusatiu del verb amb el pronom *es* com a subjecte, i la vol extensiva, a tort, als casos en què aquest grup constitueix un complement d'objecte, això sí, però no de règim preposicional, és a dir, als complements de verbs com *accedir*, *contribuir*, *renunciar*, *tardar*, *vacil·lar*, *parlar*, etc. Aquesta concordança indeguda origina construccions incorrectes com «*Es contribueixen a moltes empreses*», «*S'accedeixen a diverses peticions*» o «*Es parlen de moltes coses*, en lloc de *Es contribueix a moltes empreses*, *S'accedeix a diverses peticions* o *Es parla de moltes coses*.

Albert Jané